

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۸

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ با یادداشتی از افضل الملک غلامحسین زندی؛ اگ (۷۳۶) [مختصر ف: ۷۰۷-]

● ماده الحوادث ما هی / فلسفه / عربی

mādat-ul ḥawādiḡ mā hī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۵۴/۲۵

آغاز: بسمله. ما سوی الله محدث و کل محدث له ماده فالماده فی الحوادث. ان هذه المسألة من اصعب المسائل التي ترد علی الافکار؛ انجام: المراد بالاکوان الاربعة و هی الحركة و السكون و الاجتماع و الافتراق.

خط: نستعلیق، کاه: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۳گ
(۲۲۷-پ-۲۲۷ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۱۵سم [ف: ۲۲۱-۴۴]

● ماده الحیاة = آشپزی / آشپزی / فارسی

mādat-ol hayāt = āšpazī

آشپزباشی، نورالله، ق ۱۱ قمری

āšpaz bāšī, nūr-ol-lāh (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۳ق

رساله مختصری در روش پختن انواع غذاهاى عصر صفوی و مؤلف می گوید که آبا و اجداد وی از عصر شاه اسماعیل صفوی تا هنگام تألیف کتاب (۹۰۱-۱۰۰۳ق) به آشپزی در دربار اشتغال داشته و در این کار تجربه فراوان دارند. در یک «مقدمه» و یک «فصل» و پنج «باب» و یک «خاتمه»: فصل: در آنکه استاد کیست و صفت استاد چیست؛ مقدمه: در اقسام باقلا و ابوروق و غیره؛ باب ۱. در تعریف خشک پلا و آنچه لازم اوست؛ ۲. در اقسام پلا از ترش و شیرین و ساده؛ ۳. اقسام قلیه از ترش و بورانی؛ ۴. اقسام آش و آردینه و غیره؛ ۵. اقسام شله پلا و کشک و هریسه. آغاز: شکر و سپاس و حمد بی قیاس مر آن منعم حقیقی را که نمک خلیش و سفره جلیش قاف تا قاف کشیده. انجام: و قلم اعتقاد ما را بر ولایت مرتضوی جاری گرداند و دوستانرا به ذخیره اعتقاد ما غنی سازد. چاپ: با تصحیح ایرج افشار، فرهنگ ایران زمین، ۱: ۲۰۵-۲۷۰. [فهرستواره منزوی ۳۹۱۱/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاه: کمال الدین بن محمد افضل یزدی، تا: قرن ۱۱؛

جلد: تیماج، ۵۳گ، اندازه: ۱۸/۵×۱۲سم [ف: ۲۸۹-۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۴۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کاه: عبدالباری بن عطاء الله نوری نطنزی، تا: ۲ محرم ۱۰۱۹ق، یا ۱۰۱۶ یا تاریخ دیگر، چون کمی سایدگی دارد، در وقتی که بندگان نواب کامیاب محاصره قلعه گتجه نموده بودند حسب الامر حضرت صاحبی آخواندی مرقوم شد؛ جلد: تیماج، ۵۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۱۰/۵سم [ف: ۴۳-۱۵۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۵۹۱/۱۵۳

بی کاه، تا: قرن ۱۲؛ ۱۸ اص (۴۵۳-۴۷۰) [ف: ۱۴۱۶-۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۹۴

آغاز: برابر؛ انجام: زعفران و قند جبه چاشنی داخل نمایند ... ربع

الاول سنه ۱۲۲۹

از نورالله که در ۱۰۱۴ تألیف نموده؛ خط: نسخ، بی کاه، تا: ۱۲۲۹ق [النبائی: ۴۸۹-]

۵. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۵/۱

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: شمشیر، ۱۷ سطر (۱۱×۸)، اندازه: ۱۹×۱۲سم [تشریه: ۳-۲۱۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۶۴

آغاز: فصل در بیان آنکه استاد کیست و صفت استاد چیست استاد آن است که به هیچ وجه من الوجوه؛ انجام: و باقلا و بزرگ درست نیز می پزند ... ورق ورق تاره مذکور را بدان ظرف میگذارند و عدس پخته ... که نام طبخی نبرد و اسم استادان ماضی را بد نام نکنند و الله اعلم.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۲ص، ۱۰-۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۱۱سم [ف: ۴۷/۲-۱۰۱]

● ماده الحیات فی حفظ النفس من الآفات / طب / عربی

mādat-ul ḥayāt fī hefz-in nafs-i min-al āfāt

فارسی، محمد بن ابی بکر، - ۶۷۷ قمری

fārsī, mohammad ebn-e abī bakr (- 1279)

اهداء به: ابو منصور یوسف بن عمر خلیل امیرالمومنین (۶۴۷-۶۹۴ق)

در هفده «باب» در پزشکی: ۱. فی ذکر اسباب يعتمد علیها من اراد ان یا من من اغتیال السمویات؛ ۲. القول فی ذکر انواع الحيوان الذى يجب ان لا يفارق مجالس الملوك و العظماء لیستدل بجمیع ما یظهر من خواص افعالها علی الاشياء المسمومة. آغاز: بسمله، الحمد لله الواحد لامن عدد، الباقي لا الی اجل محدود فیجد الاول الموصوف بالابد، و الاخر المعروف بلا امد ... يقول الفقیر الی تعالی محمد بن ابی زکریا الفارسی صرف رأیه و همته و غلب فکرة و قریحته الی الاجتهاد فی مصلحة الابدان و حفظ الصحة للانسان ...

انجام: و من اراد الوقوف علی خواص الاوافق و شرایط کتابتها فلیطالع الكتاب الذى الفناه المسمى آیاب الافاق فی خواص الاوافق و فی هذا القدر کفاية فیما قصدناه و هذا آخر الرسالة و

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۳